अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक) स्तर) या योजनेअंतर्गत पात्र विशेष शिक्षकांचे मानधन अदा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: समग्र २०२४ /प्र.क्र. ९६ /एसडी-१
चौथा मजला, विस्तार इमारत, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४००० ०३२
दिनांक : ०७ आक्टोबर,२०२४

वाचा :

१) शिक्षण संचालक प्राथमिक यांचे क्र. असशियो/६०१ /वेतन/संतापात्र १४९/२२०८दि. १३.३.२०२४
२) शिक्षण संचालक प्राथमिक यांचे क्र. असशियो/६०१ /वेतन/संतापात्र १४९/३४८३ दि. ०९.०५.२०२४
३) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांका अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दि.२५.०७.२०२४

प्रस्तावना:-

केंद्र शासन पुरस्कृत अपंग समावेशित शिक्षण योजना शासन निर्णय दि. ३१.०८.२००९ अन्वये इयत्ता ९ वी व १२ वी साठी कार्यान्वित करण्यात आली. सदर योजनेंतर्गत ११८५ विशेष शिक्षक व ७२ शिपाई यांच्या युनिटला मान्यता देताना कोणत्याही प्रशासकीय तरतुदींचे पालन न केल्याने सदर विशेष शिक्षक व शिपाई यांना देण्यात आलेल्या युनिट मान्यता व त्याअनुषंगाने विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांनी प्रदान केलेल्या वैयक्तिक मान्यता शिक्षण संचालक (प्राथमिक) स्तरावरून विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून रद्द करण्यात याव्यात तसेच त्यानुसार संबंधित व्यक्तींना विशेष शिक्षक / शिपाई पदावरून कमी करण्यात यावे असे शासनाच्या दि.०७.०७.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये देण्यात आले होते.

२. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी सन २०१५ मध्ये संबंधित युनिट मान्यता रद्द व सेवा समाप्ती आदेश निर्गमित केले, अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक) योजना प्रकरणी विशेष शिक्षकांनी युनिट मान्यता व त्यानुषंगाने देण्यात आलेल्या वैयक्तिक मान्यता रद्द करण्याबाबत व सेवासमाप्ती आदेशाच्या विरोधात मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, औरंगाबाद येथे रिट याचिका क्र.१०३०/२०१६ दाखल केली होती. सदर यचिकेप्रकरणी मा. न्यायालयाने दि. २५.०८.२०१६ रोजी "शिक्षण संचालक यांचे सेवा समाप्तीबाबतचे आदेश रद्द करून संबंधीत याचिकाकर्ते यांना सेवेमध्ये पुर्नस्थापित करण्याबाबत तसेच सदर कालावधीचे मानधन अदा करण्याबाबत तसेच थकबाकी असल्यास ती अदा करण्यात यावी असे आदेश दिले आहेत.

३.	अपंग समावेशित शिक्षण योजनेतर्गंत शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे अध्यक्षतेखालील चौकशी समितीच्या अहवालानुसार अपात्र उरलेल्या विशेष शिक्षकांना सुनावणीची वाजवी संधी देवून सुनावणी अंती युनिट मान्यता व वैयक्तिक मान्यता योग्य/अयोग्य ठरवण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार, शासन स्तरावरील चौकशी समिती आणि विभागीय अध्यक्ष, एसएससी बोर्ड स्वरावर सुनावणीअंती अपात्र उरलेल्या विशेष शिक्षकांच्या अपिलावर प्राथमिक शिक्षण संचालनालय स्तरावर सुनावण्या घेण्यात आल्या आहेत. सदर सुनावणीअंती १४९ विशेष शिक्षक पात्र ठरले आहेत. प्राथमिक शिक्षण संचालनालय स्तरावरील अपिलावरील सुनावणीअंती पात्र ठरलेल्या १४९ विशेष शिक्षकांच्या नियुक्ती दिनांकापासून ते मार्च, २०२३ कालावधीच्या थकित वेतनाच्या अनुषंगाने संचालनालयाच्या संदर्भ क्र. १ येथील पत्रान्वये रक्कम रूपये ३१,३०,८२,१२६/- (अक्षरी एकतीस कोटी तीस लक्ष ब्याऐंशी हजार एकशे सब्बीस फक्त) उपलब्ध करून देण्याची विनंती करण्यात आली होती.

४.	संचालनालय स्तरावरील पात्र १४९ विशेष शिक्षकांपैकी मा. उच्च न्यायालय खंडपीठ औरंगाबाद येथील अवमान याचिका क्र. ७६३/२०२३ (संलग्न याचिकांसह) मध्ये मा. न्यायालयाचे आदेशानुसार याचिकाकर्त्या १५ विशेष शिक्षकांचे थकित वेतन शासन निर्णय दि. २४.४.२०२४ अन्वये अदा करण्यात आले आहे. तसेच,०३ विशेष शिक्षकांना थकित वेतन अनुज्ञेय नाही.त्यामुळे, संचालनालयाच्या संदर्भ क्र. २ येथील पत्रान्वये १४९ मधून वरीलप्रमाणे ०३ व १५ असे एकूण १८ विशेष शिक्षक बजा उर्वरीत १३१ विशेष शिक्षकांच्या थकित वेतनासाठी रक्कम रू.२८,६३, ७६, ५९९ /- (अठ्ठावीस कोटी त्रेसष्ठ लक्ष शहात्तर हजार पाचशे नव्व्यान्नव फक्त) निधी मागणीची सुधारित प्रस्ताव शिक्षण संचालक (प्राथमिक) यांनी सादर केलेला आहे. त्यानुसार, १३१ पात्र विशेष शिक्षकांचे नियुक्ती दिनांकापासून ते मार्च २०२३ या कालावधीचे थकीत मानधन अदा करण्यासाठी निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) अंतर्गत संचालनालय स्तरावरील पात्र १४९ विशेष शिक्षकांपैकी १३१ विशेष शिक्षकांचे नियुक्ती दिनांकापासून ते मार्च २०२३ या कालावधीचे मानधन अदा करण्यासाठी रक्कम रू. २८, ६३, ७६, ५९९/- (अठ्ठावीस कोटी, त्रेसष्ठ लक्ष, शहात्तर हजार, पाचशे नव्व्यान्नव फक्त) इतके अनुदान "मागणी क्र. ई-२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, १०६ शिक्षक व इतर सेवा, (००) (००) (०१) समग्र शिक्षा अभियान (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (२२०२ आय ६१२), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरिता मंजूर करण्यात आलेल्या अर्थसंकल्पीय निधीमधून वितरीत करण्यास शासन मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२.	शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी उक्त याचिकांमधील विशेष शिक्षक यांचे थकित मानधन अनुज्ञेय असलेल्या विशेष शिक्षक यांनाच मानधन अदा करावे, विशेष शिक्षक यांचे थकित मानधनाची रक्कम अनुज्ञेय असलेल्या विशेष शिक्षकांच्याच खात्यात जमा करण्यात यावी.

विशेष शिक्षक यांना दुबार मानधन अदा होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी. याबाबत कोणतीही अनियमितता झाल्याचे निदर्शनास आल्यास शिक्षण संचालक (प्राथमिक), पुणे यांना जबाबदार धरण्यात येईल. उपरोक्तनुसार मानधन अदा केल्यानंतर निधी शिल्लक राहिल्यास त्याबाबतचा अहवाल . शासनास सादर करावा, शिल्लक निधीचा विनियोग करण्यापुर्वी शासनाची पूर्वमान्यता घेण्यात यावी. वितरीत करण्यात आलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र एक महिन्याच्या कालावधीत शासनास सादर करावे.

३. सदर निधी शिक्षण संचालक (प्राथमिक) महाराष्ट्र राज्य पुणे यांचेकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे. सदर निधी आहरीत करून वितरीत करण्यासाठी अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (रोख शाखा/ लेखा शाखा), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना " आहरण व संवितरण अधिकारी" तर सह सचिव/ उप सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना " नियंत्रक अधिकारी " म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी निधी कोषागारातून आहरित करून निधी शिक्षण संचालक (प्राथमिक), म. रा. राज्य पुणे यांच्या बँक खात्यात जमा करावा.

४. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक दि. २५.०७.२०२४ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता होत आहे. सदरचे अनुदान सशर्त अनुदान असून यापूर्वी वितरीत केलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करण्यात आले आहे. या अनुदानाच्या अटी व शर्ती सदर शासन निर्णयात नमूद केल्या आहेत.

५. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क. ३०९/१४७१, दि.०६.०८.२०२४ व वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र.१०९९/व्यय-५, दि.२४.०९.२०२४ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४१००७१९४६१४०४२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

TUSHAR VASANT MAHAJAN

Digitally signed by TUSHAR VASANT MAHAJAN
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=SCHOOL EDUCATION AND SPORTS DEPARTMENT, 2.5.4.20=19c6c23f510a80926e9b7ee5db235979452f3f9e8918118634069a6cc7a22b9f, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=1A39CEF3C157B9EE6A2ABE5779ACF233682613F7B9C335D6BF4877267695CECA, cn=TUSHAR VASANT MAHAJAN
Date: 2024.10.07 19:32:58 +05'30'

(तुषार महाजन)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मंत्री, शालेय शिक्षण यांचे खाजगी सचिव

५. मा.विरोधी पक्षनेता (विधानसभा / विधानपरिषद) यांचे स्वीय सहायक, मुंबई
६. मा. विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य विधानमंडळ सचिवालय मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव नियोजन विभाग मंत्रालय मुंबई ३२
८. अपर मुख्य सचिव वित्त विभाग मंत्रालय मुंबई ३२
९. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
१०. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता १२ महाराष्ट्र राज्य मुंबई
१३. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) १/२ महाराष्ट्र राज्य (मुंबई/नागपूर)
१४. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१५. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
१६.शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), सर्व जिल्हा परिषदा
१७. सर्व वरिष्ठ लेखा परिक्षक (शिक्षण विभाग)